

Vjenčić - Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русиних Републики Горватскей

BROJ 82 | 3/2017
ЧИСЛО

ISSN 1331-2189

Миклошевчане удатно наступели на «Червеним пупчу»

У рамикох фестивалу «Червена ружа» у Руским Керестуре 30. юния на отвореной сцени у дворе керестурскей Школи «Петро Кузмяк» отримана 49. по шоре дзецинска манифестация «Червене пупче». Традиційней змагательней часци за найкрасшу дзецинску шпиванку того року не було, як зазначели організаторе, пре мале число нових композиційох котри сцигли на конкурс. Млади шпиваче виводзели композиції написани прешлих рокох.

У програми участвовали шпиваче и танечніки з руских дружтвох - КПД „Карпати“ Вербас, Дому култури Руски Керестур, КУД „Яким Говля“ з Миклошевцох, КУД „Жатва“ з Коцура, КУД „Петро Кузмяк“ з Нового Орахова, Руски културни цен-

тер з Нового Саду и КУД „Тарас Шевченко“ з Дюрдьова.

Подросткова група КУД «Яким Говля» представела ше зоз танцом «Танцовала нина з нину» под руководзеньом Виолети Гирйовати.

Леся Мудри

BROJ / ЧИСЛО

82

GODINA / ПОК

2017.

“VJENČIĆ”

Izdavač: Savez Rusina RH

<http://www.savezrusina.hr>

vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428–342

IBAN HR1623400091110057465

Tisak: Proventus Natura d.o.o. Cerna

Naklada: 400 primjeraka

“ВЕНЧИК”

Издава: Союз Русинок РГ

<http://www.savezrusina.hr>

vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar

За издавателя: Дубравка Раšљанин

Редакција: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428–342

ИБАН HR1623400091110057465

Друкуе: Провентус Натура д.о.о. Церна

Тираж: 400 прикладніки

Tiskano – Друковане

09 / 2017

Cijena
Цена

5

Kuna
Куни

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи ше не врацаю.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Миклошевчане удатно наступели на «Червеним пупчу» . . . 2
Штефан Чакан – баснописатель 4
Одпочивок у Голандиї 7
Писателе вам написали 8
Вистки зоз школах о настави руского языка и култури . . 10
Благослов школярох и студентох на початку нового школского року у Петровцох 11
Благослов дзецох у парохії св. Йосафата у Райовим Селу 12
Дзень мисийох – єдна приповедка 14
Рошне интерес наймладших за учене руского языка . . . 16
КУД Руснацох Осиек нащивело Летну школу руского языка 18
Чудесни швет 19
Обмоток за ЦД 20
Школяре написали 22
Забавни боки 26
Подобово роботи 29
Подобова вистава Летней школи 30

Насловни бок: Агнетка Балатицац - Весела школа

Остатні бок: Звонко Костелник - Учашніки тогорочней
Летней школи у Ораховици

Uredništvo: Vera Pavlović (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinaц, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri i Vladimir Provči

Savjet uredništva: dr.sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Редакција: Вера Павлович (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатицац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Владимир Провчи, Леся Мудри

Сошит редакції д.ф.н. Оксана Тимко Дітко (предсидатель), Мариана Джуджар, о. Владимир Седлак
Лекторе: Мария Вулич (руски язык), Андрея Магоч (гортватски язык)
Друковане помага Сошит за национални меншини Републики Гортватскей.
Тираж: 400 прикладніки

95 роки од народзенья и 30 роки од шмерци

Штефан Чакан – баснописатель

Штефан Чакан народзени 10. априла 1922. року у Руским Керестуре. Закончел польопривредни факултет, а робел як новинар. През роботни вик окончовал рижни длужносци, а еден час бул главни и одвичательни редактор “Руского слова”. Окрем писаня фахових статьях источасно почал писац и прозу хтору друковал по руских виданьох.

Писательови Чаканови припада окремне припознане у преширйованю дияпазона нашей литературней творчосци. Вон писал басни чия уметніцка вредносц забера ви значне место у нашей литературней творчосци. Дзекуючи тому факту 1971. року друкована му кніжка под насловом “Басни”.

Штефан Чакан умар 23. мая 1987. року у Суботици.

Порихтала Лю. Гаргай

ПЧОЛА И МОТИЛЬ

Надлетовал мотиль квети и стретнул ше з утрапену пчолу котра скакаючи под терху влекла квитков пращок до кошніци. Надлетол понад пчолу и так ей гварел:

– Вельо раз патрим на це яка ши утрапена през цале лето, а слухам и огваряня; кельо сом огваряня розумел, вам пчолом вше лем завидза.

На тоти мотильово слова пчола ше не застановела, але, понагляючи гу кошніци, лем тельо одвитовала:

– Не завидза нам вше мотильку, през лето нас дахто и посануе же зме утрапени и же не шедзиме нігда у хладку. Нам завидза лем вжиме!

МАГАРЕЦ И СОЛОВЕЙ

Розшпивал ше магарец при овцох на хмари, лем так лешик одгуковал. Югас ше зорвал зоз спаня и нагнівани набил магарца з квачку по реброх и хрибце. Сцекаючи, застановел ше аж у лешику, гет далей од овцох. Док стукал, припатраючи ше на гирі на власней похребцини, збачел на древу соловейя и смутненько ше гу ньому озвал:

– Вшдзи це соловейку вихвалюю на красним шпиваню, але мушиш припознац же мой глас моцнейши и же шпив далей одгукуе од твоего по леше!

Соловейко ше умильно ошмихнул, дораз порозумел магарцову судьбу и так му одвитовал:

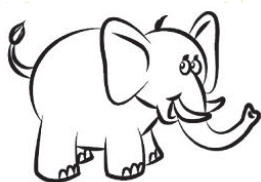
– Не лем же твой глас далей одгукуе по леше, але по твоім щирим шпиваню шицки цо су мудри сцекаю до гушцави, бо неолуга приходзи диждж.

Магарец напнул уха кед му соловейко давал таки припознання, ошмихнул ше, вец знова зармуцел, и лем тельо гварел соловейкови:

– Чкода же твоею мудри слова не чули други, але я ци, заш лем, дзекуем, соловейку!
Магарец ше потим помали врацел гу овцом, але з другога боку чупору, далей од югаса.

СУДЬБА И ЖИВОТИНІ

Преклінала гамила свою судьбу же муши ношиц горбу, а елѣфант же ма длугоки нозгѣр. Їжови завадзали игелки, та пожадал мац мегучку шерсц як овца. Коритнявка ше поносовала на свойо косцове коритко, а магарец на длугоки уха. Допило Судьби слухац тоти скарженя, поволала шицких незадовольних и гварела:

– Кажде най охаби тото цо му завадза ту при лешіку на громадкі. Ваше жаданя сполнім у подполносни.

При лешіку ше неолуга створела громада позохабяних терхох. Од рана до вечара животині попріношели на тоту громадку шицко цо им завадзало.

Неолуга потим гамила пошла пиц води и кед ше видзела у мирней води без горби, барз ше зармуцела. Елѣфант без нозгѣра не знал цо почац у пралеше, а їж уж по першим крочаю побановал за “бунду” зоз игелками. Коритнявка ше без косцового

коритка чувствовала охудобнена...

Ище ше ані цалком не розвиднело, а вони, кажде з нїх, зоз громади при лешіку вжали войо часци. Кед то видзел магарец, и вон попонаглял по свойо длугоки уха, котри му заш лем барз швечели.

Кед ше Судьба вчас рано врацела же будзе сполньовац нови жаданя, од громадкі при лешіку не остало ані шлїду.

Випатра же по нешка остало шицко по старим.

ВИВИРКА И ВРАНИ

Шедзели два врани на сухим конаре бреста тримаюци ше твардо зоз пазурами, понеже жимни витор дул и заношовал дробни шнїг по голих польох. Груби пасма шнїгу прикривали шицко цо би мож було жесц, а глад трапел врани уж вецей днї. Неолуга з дзирі на сухим стеблу бреста викукла вивирка и вируцела лупи з орехох и лісковцох, же

би ей не завадали у гніздзе. Єдна врана ше зрадовала кед обачела голем орехово лупи, та ше озвала гу вивирки:

– Добра сушедо, опать–ле яка жима трапи чарни врани. Чи биш нас не могла пораdziц дзе бизме тераз могли найсц даєден орех? Влеце их було тельо же зме их прегартали и виберали лем найсмачнейши, а тераз не мож найсц ані єден, та гоч и хробачни.

Вивирка ше не сцела викладац жимному витру, але заш лем враном любезно одвитовала:

– У лешику под орехом напевно єст надосц орехи. Я отамаль вешенї принесла до гнізда лем малу громадку. Гевто шицко остало ширцом по жеми.

– Знаме ми, вивирко, же там єст надосц ореха, але тераз там груби шніг!

– Ніч то, сцерпце ше и причекайце. Накадзи огрее слунечко, шніг ше розпуци – гварела вивирка, уцагла ше до гнізда и заварла за собу облачок.

ЃАМИЛА И ЃОВЛЯ

Злетла говля на хвильку гу мочару одпочинуц на своєї велькей драги до цеплих крайох. Обачела гамилу котра полнела горбу з воду, рихтаючи ше, преїг пустинї, на далеку драгу.

– Поведз ми, гамило, чи бим могла у тей пустинї стретнуц наймоцнейшу животину у тим краю. То напевно лєв.

– Можеш, ногата говльо! Лем, по моїм думаню, то не лєв!

– Але я думала же то лєв наш верховни владар, гамило!

– Думай ти цо сцеш, але оглядні ше. За хрибтом увидиши голи косцанік. Вчєра вєчар приблукал подхромєни лєв, легнул одпочинуц, а до рана жовти брамушки охабели з нього лем голи косци. Громада брамушкох наймоцнейша у тей пустинї.

Потим гамила, гомбаючи свою горбу наполнену з воду, пошла шлїдом по писку гу чупору котри одходзел.

ОДПОЧИВОК У ГОЛАНДИЇ

Голандска гуманитарна організація СВСК уж вецей як дваецц роки за дзеци зоз подруча Вуковарско-сримскей жупанії організує одпочивок у Голандії. Финансую ше од донаціях котри збераю цеком цалого року, а шицки єї члени робя на волонтерскей основі.

Того року 20 школярох зоз ОШ Чаковци вєдно зоз школярами з ОШ Мирковци три тижні препровадзели у Голандії. За нашо дзеци були організовані числени роботні, вилети, преподаваня у котрих вони дзечне участвовали. Нащивели делфинариум, лунапарк, Сиверне морйо, водови забавни парк, базени, амстердамски аеродром, Аяксову арену, сами правели швички, бавели мінігольф и прешли Амстердам на ладі по бегельох. У Писковим кампу котри ше находзи у вароцику Ермело на сиверу Голандії горватских школярох нащивели огньогасци. Вони указали цо шицко ма огньогасни камион, детально потолковали свою роботу, а на концу то дзеци могли и сами практично випробовац. Єден дзень бул пошвечени вигледованю о птицох. Члени здружєня птицарох привезли до кампу рижни файти птицох и приповедали о нїх велі интересантносци. Єден дзень дзеци препровадзели зоз мадіоничаром, учели рижни трики и указовали их єдни другим. Найинтересантнєйши бул дзень препровадзени у спортским центру. Дзеци ше без страху пендрали на штучни стини, санкали ше без шнігу, бавели вшеліяки дружтвени и спортски бависка, шейтали ше по Ермелу.

На побережю Сиверного моря

Кед у кампу мали индиянски дзень, правели индиянски прикраски за главу зоз пиря, прикраски зоз перлох, тотими, з малюнками украшовали вигвами, а на концу шпивали и бавели ше при таборским огню. Каждей недзелі ишли до церкви, мали модну ревию и караоке, два раз тижньово бавели бинго и раз до тижня мали диско. Попри забавних активносцох, дзеци помагали и у кухні, сами отримовали гигиену у цалим кампу и на таки способ здобували и роботни звикнуца. Може ше повесц же нашо школяре квалитетно препровадзели свой час, вельо нового видзели и научели. На концу ше указало же можу жиц без интернету, телефона и телевизії, лєм кед ше им час квалитетно виорганізує.

Индиянец Марино

Лєся Мудри

Делфинарий

Мини голф

Дідо оводарец

– Давно то було, але паметам як кед би було вчера – так починал каждую приповедку наш дідо Владо. Моя шестричка и я барз любели слухац кед нам приповедал свойо дожица зоз дзецинства. Єдно ми остало у глібоким здогадованю.

– Кед сом бул мали и кед сом ходзел до оводи ніхто ме не водзел. Теди шицки оводарци ходзели до оводи и врацали ше дому сами, пешо. Кажде рано мац ме випровадзала по капурку. Дала ми до рук ташочку у хторей сом себе ношел єдзене, погласкала ме и гварела »Маш ножки, та гайд помали. Цо вецей ходзиш пешо, скорей вирошнеш«.

Не було ми чежко. Зоз Ярашу, дзе сом бивал, шицки дзеци ше рано сходзели на самим угле уліци. Такой зме ше починали хваліц кому цо мац порихтала за єдзене. Винімали зме зоз ташочкох позакруцану ужину и опатрали. Дахто мал пражени хлебик з вайцом, дахто колбаску, дахто кекси... Ишли зме помали. Цадзели зме ше, копали зме до каждой груди хтора ше нам нашла на драги и котуляли зме празни конзерви найдзени у ярку. Зоз задовольством зме себе додавали конзерву, а з тим черепчаньом зме знемирювали пси, та викуковали спод капуркох и нагнівано брехали. Так занєшени з бавеньом и приповеданьом, ані зме не обачели кеди зме сцигли до оводи.

Нешка то цалком иншак. Родичи вас приведу або привезу до оводи, або пойдзеце на своей бициглочки, там вас причекаю нашмеяни учительки, цепли учальні, вшеліяки бависка и смачне єдзене.

Опитајце ше вашей учительки чи я можем з вами пойсц до оводи? Сцел бим знова постац оводарец.

Перши дзень школи

Нігда не забудзем тот дзень кед сом перши раз пошол до школи. Думам же шицким тот хвилька остала глібоко урезна у шерцох.

Под час летного одпочивку не було дня же бим старшого брата, хтори на єшень мал почац ходзиц до штвартей класи, не модлел най ме одведзе до «велькей школи», та най ми гоч през облак укаже учальню, лавку, таблу... Гоч обецовал, ніяк не сцел найсц часу за мойо жадане. Як сом барз сцел видзиц школу, так сом ше и бал. Бул сом збунени. Кед постанем шоляр не годзен сом ше тельо бавиц, але важне же будзем вельки. Аж сом и бачикови хтори роби у дутяну годзен повесц же сом школяр.

Мал сом уж и нову ташку и у ней поскладани теки и кніжки, клайбаси и гумку. Стала на ормане, же бим ю не рушал, але я ю покрадзме, кед мац не була дома, знімал и опатрал цо у ней єст. Задумовал сом як з тима новима клайбасами будзем писац до чистих текох койяки кривульки цо ше волаю букви.

– Пришол и тот дзень! Идземе до школи!
– чул сом мацеров глас. Швидко сом ста-нул зоз посцелі. Мац уж була облечена и рихтала нашо нови шмати.

– Понагляйце, най не запожніме – опоми-нала нас.

Так я перши дзень до школи пошол з ме-церу. Моцно сом сцискал ручку на ташки, аж ше ми рука узноєла. У мне ше мишали чувста радосци и страху.

У школским дворе було вельо дзеци.

Кричали, одрильовали ше и подскаковали. Одразу забренкал бренчок. Запановала цихосц. Старши школяре ставли до шорох, а ми, наймладши кжде гу своєї мацери. Вишли учительки и учителе, та кжде своїх школярох одведол до учальні. Ми, нови, остали на дворе. Єден млади учитель почал читац мена и презвиска. Пречитал и мойо, надпоминаючи: Перша В класа. Кед зме ше пошоровали, станул опрез нас та гварел.

Мацери можу пойсц дому, а ви, дзеци, постали школяре.

И нешка, кед преходзим коло школи, одгуюю ми у уоох слова. Постали сце школяре.

Владимир Дудаш

МОРЙО БЕЛАВЕ

Морйо белаве далеко од дому у нашим Сриме, але то заш лем не значи же ми морйо не любиме.

Бо кед праве лето придзе ми на морйо вше идземе, та кед найвекша припека ми ше в нїм розхладзуеме.

Моєй наймилшей пайташки баба там на морю жиє, та вона длуги час дома о белавим морю шніє.

– И я бим боме любела – гутори Иринка мала, – кед би моя мила баба, там на морю хижу мала.

Теди бим и я през лето до баби моєй ходзела, цали летни одпочивок у баби бим жиц любела.

Любица Гаргай

СОВА

Кед слунко вчас рано вишло и цмоти цалком нестало, сова очочка склопела нараз ше єй барз приспало.

Ша, озда вона цалу ноц прелетала по пажици, ловела смачне єдзене за себе и своєю дзеци.

Так кед кжде рано швита кжда сова превистата, а кед воно при заходзе на лови ше вона прата.

Бо то таки живот сови, иншак од нас вона жиє, кед ми у велькей роботи вона слатки сонки шніє.

Любица Гаргай

Вистки зоз школах о настави руского языка и культуры

Святочни початок школского року у ПШ Петровци

Зоз початком нового школского року за-почала и настава руского языка и культури. У ОШ Антуна Бауера Вуковар, на наставу ходза 11 школяре од 1. по 8. класу и подзелени су до двох воспитно-образовних ґрупах. Наставу преподава учителька Мануела Дудаш.

Школяре од 1. по 8. класу з Петровцох на наставу ходза до Подручней школи у Петровцох. Ёст их 33 и подзелени су до шейсцох воспитно-образовних ґрупах. Значне визначиц же у Подручней школи Петровци, од 27 школярох на наставу ходза 22 школяре. Наставу у нїзшох класох, як и годзини историї и культури у висших класох преподава учителька Наталия Гнатко, а годзини руского языка и литератури учителька Мануела Дудаш.

Перши дзень у Петровскей школи започал з привитну програму за першокласнікох и з привитними словами директора Йози Михалева. Програму звелїчал началнїк Општини Богдановци Марко Барун хтори

шицким школяром подаровал комплет текох, а школи нови фотокопирни апарат. У класох, на школских лавкох, школярох чекал дарунок текох и од Городу Вуковару. И того року за школярох з Вуковару и Петровцох, хтори ходза на руски язык, Рада рускей националней меншини Городу Вуковару обезпечела теки, скрипти, як и други школски прибор. Спред Ради, дарунки уручала ей членїца Наталия Гнатко. У ОШ Стари Янковци од 1. по 8. класу, по перши раз на наставу ходзи аж 30 школярох и подзелени су до штирох воспитно-образовних ґрупах. Преподава им учителька Мануела Дудаш. И того року Дружтво «Руснак» шицким школяром и учительки подаровало теки, скрипти и други школски прибор за роботу. У тим школским 2017./2018. року у трох спомнутих школах на наставу руского языка и кутури ходза 74 школяре.

**маг. едуц. пхилол. цроат
Илона Грецешин**

Благослов школярох и студентох на початку нового школского року у Петровцох

Внедзелю, 24. септембра 2017. року, на 16. недзелю по Сошествию Святого Духа, хтора тематски обрабя виринок Матейовой Евангелиї о талантох (Мт 25,14-30), у парохии Покрова Пресв. Богородици, у Петровцох, у присутносни дзецех, младих, родителюх, учительох, школского катехети и других парохиянох, на недзельовой Служби Божей з приволованьом Св. Духа и прикладну молитву благословени петровски школяре и студенти. Службу Богу служел о. Владимир Седлак, парох петровски.

Звичай благословня школярох стари. Находзиме го уж у найстарших зачуваних Требнікох (кніжкох церковних одправох). Єден час благослов школярох на наших парохийох бул занедзбани. Вон ше пома-

ли остатніх рокох обнавя. У Петровцох то уж седми рок як у догварки зоз дзецми и школу тот стари обичай обновени.

Шицким нашим школяром жадаме вельо успиху у їх усвойованю нових знаньох!

В. Седлак

Благослов дзєцох у парохії св. Йосафта у Райовим Селу

Як и влонї, так и того року у парохії св. Йосафта у Райовим Селу отримани благослов дзєцох, школярох и студєнтох. Благослов наших наймладших, гєвтих хтори звешелю тот швет хтори, заш лєм, останє на нїх, отримани внєдзелю 3. сєптембра того року на 19 годзин на Служби Божєй.

То дзєнь скорєй початку школского рока кєд першокласнїки найвобудзєнши и лєдво чєкау упознац нових пайташох и своєо учительки котри им буду потрїмовка у дальшєй роботї и напредованю. Попри пароха Олєга Закалюка, котри на початку Служби Божєй привитал дзєци, їх родичох, баби и дїдох, Святю Евхаристию зоз своїм присуством звєлїчали и паноцєц Томислав Ласич, нови парох парохії Прєсвятото мєна Марийового у парохії св. Николи Травєлича у сушєд-

нєй Вєрбанї, а тиж так и парох Ивица Зрно зоз походзєньом з Отоку, а котри шє тєраз находзи у парохії у Тибингєну дзє шє находзи прє докторат.

Паноцєц Томислав Ласич дзєцом отримал красну казань о їх приятєльству и надпомнул жє на Исуса вшє патра як на своєго нового пайташа хтори им поможє у шицких почєжкосоцох и нєодлучносоцох, як прєз школованє, так и прєз живот. Гуторєл жє дзєци як стєбла хтори маю роснуц, нє лєм физично алє и духовно, рационално. То годни посцигнуц лєм прєз молитву и приходзєнє на Службу Божу. Родичи и учительє маю буц гєвти цо кєрча лєс жє би шє стєбла могли правилно розвивац и жє би нє заросло коровчє. По закончєню Святєй Служби Божєй дзєцом подзєлїни мали дарунки за початок школского року.

Парох Олег Закалюк порихтал и дарунок несподзіваня за брата и шестру Ивону и Ведрана Джуньовоих хтори цале лето, каждодньово приходзели на Службу Божу, на хторей Ведран бул швичкар, а Ивона читала.

На концу ше шицки висликовали на памятку на тогорочни благослов и почасцели у дворе парохіі.

Марія Закалюк

Дзень мисійох – една приповедка

Дзешати мешац, дні кратши, природа ше успавює... Приятеле, красни нагоди и добри діла нас розвешелюю и, коло ридких слункових зарйох, уноша шветлосц до каждогодньогово живота. Єдна з темох о котрей ше тих недзельох у церкви розважує, то мисії. А цо то???

У першим шоре, як дзеци, патримає єдни на других и чудуєме ше тому цудзому слову (пожички) у нашим языку. Але дораз нам ше дакус навраца здогаданє на красни приповедки з виронауки о далєких крайох, о людзох хтори у нужди и о дзецох-школярох без школох, о проєктох и збераню пенєжу же би ше им даяк олегчало и помогло. У тих приповедках часто и паноцове, монахи и монахинї (чесни шестри) котри зохабєли свой стари край и пошли з Европи и Америки же би „медзи лєвами и жирафами“ нависцовали Євангелию и помагали другим. Вони пошли дагдзє далєко пре Христа, а наша задача, випатра, раз до рока здогаднуц ше и зберац за нїх, часточно зоз добрим чувством гуманосци през рижни школярски або парохиялни роботні.

На тоту тему єден учитель у школи котри шорово ходзел каждую недзелю на Службу Божу, и сам, спрам школярского програму, у своєй класи мал пририхтац роботню на тему мисийней недзелї. Порада була же би ше до роботні уключело и родитєльох. Будзє ше правиц колачи (як то уж, медзи иншим, остатнїх рокох и у нашим краю звичай) и предавац их на централней площї городу. Виписало би ше же шицок пенєж идзє за потреби мисийох, як знак християнскей солидарносци и прикладу же кажди человек любєне дзецко Боже.

Понеже школа була у елитним городским кварту, а фамелиї богатши, нє було чежко ані сполніц идею. Порада була же родичи принєшу потребни состоїлки за колачи, а будзє ше их печиц у школярскей кухні. Оцец єдного дзівчєца аж обезпечел од городу и штанд у центру задармо. Требало ше лєм порадиц хто будзє печиц, а хто предавац з дзецми. Так як живот нє чарно-били и спомєдзи богатших єст вше и даєдно худобнє. Єден хлапчик у класи бул смутни. Його родитєлє чежко робєли, нє могли ше нїяк уключиц до проєкту. Оцец робєл од рана до вечара, а мац мала бригу зоз стару бабу и дїдом, та дораз по роботї ишла до нїх поробиц потребнє и послужиц их. Вони нє могли, як други, плациц себе роботніка за пораєнє обисца, за кошенє трави або за допатранє и послугу старих родитєльох. Так вони нє мали потребни час за роботню. Хлапец ше добре учєл и шорово випатрал, бо родитєлє мерковали же би ше дзецко у вельким нє розликовало од других, гоч то и нє було вше лєгко бо други мали „глібшу кишенку“. Учитель то знал, алє нє знали други родитєлє, а конєчно, то ані нє мушєли...

Хлапец ше уключєл до проєкту, алє сам, без родитєльох. Вон принєс лєм кушичко муки и цукру. Сцєл ше даяк викупиц же його фамелия нє може участвовац як други у роботні. Гоч би и вон любєл як и други дзеци гнєсц и цифровац колачи, нє хпал ше гу столу, алє ше понукнул складац колачи до шкатулкох и ношиц напаковани шкатулки до центру, бо думал же то другим найчежше и найдопитше робиц. Думал же му нє швєчи ані предавац тото цо нє направєл. Бул свидоми же други дали од себе вєцєй...

Трафєло ше медзитим цалком наспак. Од самого початку хлапец длобал до оч другим дзєцом и родитєльом. Родитєлє дудрали же хлапчик мало принєсол, а його родитєлє

ше ані не зявели. А дзеци як дзеци. Чули од старших, та му и вони до оч предруцовали. Хлапчик то не могол вецей витримац, поцагнул ше на бок и дзешка коло ґарадичох у школьским голу заплакал. Наишол учитель и видзел хлапца як плаче. Понеже добре знал у чим проблем и його лапел жаль. Правда, од єдного християнского проєкту солидарносци и доброти пришло до шумних резултатох у материяльным поглядзе, але барз нізко и поніжуюце у шицких других. Роботня требала людзох зблїжиц, чувство за худобнейших и тих у нужди возбудиц, а учашніки медзи собу найхудобнейшого осудзели и виключели. Питал ше учитель: „Як тот хлапец зоз прикладу других похопи же не лем там даяки далеко, але и вон любене дзецко Боже? Цо вредзи ратовац даґдзе далеко, кед у своїм сушедстве не дзбаме за других?“

З директором и паноцом сцел ше порадиц цо направиц. Директор дал практични предклад най ше зоз назбераним укаже солидарносц и блїзкосц фамелиї хлапца, а паноец потримал, бо у кождим помаганю треба буц наглашенше на яки способ давам од того кельо давам. О тим и Исус дал приклад своїм учеником кед худобна гдовица од шерца вецей дала як тоти цо уруцовали од звишку. Хлапчик зоз шерцом одраблял и за себе и за родителюх учасц у проєкту, праве з тельо з кельо його фамелия и вон могли, а други то не припознали як вредносц и на то осудзуюцо плювли.

На идущей родительской схадзки було наявене же назберана сума будзе уручена представнікови тих за котрих пенєж наменени з одлуку директора и паноца. Зишли ше родителє. Пришла и хлапцова мац. Учитель пречитал виривок зоз Святого писма о благословеним даваню. Шицки одобровали и кивали з главу з добрим чувством о своїм анґажману. А учитель вец прешол на конкретни приклад и винєс приклад хлапца котрого вони осудзели и чежкосци котри тота фамелия мала, а зоз тим ше ніґда не поносовала. Хлапцова мац ше зачервенєла и було єй аж неприємно.

Учитель станул, поволал хлапцову мацер и до рукох єй дал коверту и гварел: „Панї, ми тот проєкт робели же бизме могли тим котри у векшей нужди од нас, указуюци им солидарносц на єден одредзени способ и християнску длужносц старац ше о нїх. Сцели зме дац потримовку же кожди человек любене дзецко Боже, але ми кус скруцели з драги и непорозумуюци до конца Ваш живот несправедно зме Вас зневажели.“

Прешвечени же велькосц человека не у безгришносци, кельо у намаганю погришене виправиц и свой живот з помоцу Божу полепшац, то жадаюци, сцеме помогнуц Вам и Вашей потреби, бо цо вредзи помагац далеко, а сушеда занєдзбац.“

Родителє остали без слова. Велї ше потим хлапцовой мацери и пребачели. Похопели же кожди живот приповедка за себе, же ма свойо краси и свойо крижи, а человека або ше почитує и зоз тим люби, або не, трецого нет. Роздумуйме о тим участвующи у мисийних проєктох котри пред нами у тим року.

Рошне интересе за учене руског

На прекрасним схилу гори Папук пресцера ше часц славонского места Ораховици у хторим Союз Русинох РГ уж даскельо роки за шором отримуе Летну школу руского языка, а хтору финансиуе Министерство просвити и спорту РГ.

Закончујуца програма

Закончујуци танец на концерту

Купане у озеру

Купане у базену

Одпочивок пред купаньом

Литературни вечар зоз школярами

У идиличним змесценю одпочивалища осецкого Червеного крижу Меркур порядно ше отримуе школа у природи и будинок прилагодзени тримнаю настави, опремни зоз достаточо велькими салами, хижами и шицким потребним за наставу, а окредне прицагујуце и исноване базена у рамикох самого одпочивалища. Тогорочна Летана школа за основношколски возраст

Мария Блотней зоз свою групу школярох

С НАЙМЛАДШИХ СКОГО ЯЗИКА

**Председателька Союза Дубравка Рашлянин
привитије школярох**

отримана од 2. по 9. јулий. На вельке задовольство организатора обачливе же ше число зацикавених школярох звекшує. Того року ше позберило преийг 100 школярох зоз рижних местох у РГ. Зоз Петровцох було 17 школярох, зоз Миклошевцох 7, зоз Старих Янковцох 24, зоз Пишкуревцох аж 36 школярох, зоз Вуковару 7, зоз Осиеку 4, Загребу 2, а зоз Райового Села 8.

Наставу тримали три учительки: Мария Блотней и Оксана Тимко Дітко зоз Загребу и учителька Леся Мудри зоз Миклошевцох. Фолклорну секцију водзел Звонко Костелник, а хор Агнетка Тимко.

Окрем годиных руского языка и историй зоз елементами етнологии школаре мали можливосц вибору єдней зоз секцийох. Школяре ше могли учиц пльвану у базену, бавиц зоз спортом, мальовац, вишивац, шейтац и одпочивац. Организоване и змагане у пльвану и турнир у малим фодбалу, а вечарами з домогою волонтерох Червеного крижу организовани и преподаваня о значено першей помоци.

У рамикох школи порихтани и литературни вечар пошвечени поетеси Агнетки Костелник Балатинац и поетови Силвови Ердельови. Госц Летней школи бул и петровски парох хтори наймладшим отримал преподаване о 240. рочниці Крижевскей епархии.

Зоз наздаваньом же ше и нароч увидзиме у Ораховици, нашо дзеци пошли дому у пригодних маїцох зоз амблемом тогорочней Летней школи хтори им обезпечел организатор.

Вера Павлович

**Учителька Леся Мудри зоз школярами на
години**

**Парох. Владимир Седлак 240. роки
крижевскей Епархии**

Подобова секция

Литературни вечар

Оксана Тимко Дітко зоз своїма школярами

КУД Руснацох Осиек нащивело Летну школу руского языка

Члени КУД Руснацох зоз Осиеку нащивело наших наймладших школярох у Ораховици 9. юлия того року. Нащива госцюуюцого Дружтва ма першенстве-но циль указац младима же пестоване своей култури и духу не закончуе зоз школованьом и одрастаньом, але же за националну свидомосц барз значне за-тримоване и наступане у єдним зоз на-ших культурно-уметніцких дружтвох у хторих ше през танец, музику, писню и други секції од забуца однімаю стари обичаї и чува руске єство.

Школяре могли чуц дацо и о КУД Русна-

**Члени КУД Руснацох Осиеку у нащиви
Летенй школи**

Тамбурови дуо

цох Осиек котре преїг трицец роки ис-нуе у Осиеку и послухац руски писні ко-три виведел мишани хор госцинских.

Вера Павлович

**Венчик руских шпиванкох одшпивани
за нашо дзеци**

Наймладши школяре у публики

Чудесни швет

Найглібше, найвисше и найнізше

Найглібше место на Жеми, Марианска бразда, находзи ше у Пацифичким океану. Тота найглібша точка одкрита у 19. вику, а нєшка познате же є глібока коло 11 километри, але точну глібину нєможлїве прецизно вимерац. Марианску бразду часто наволюю и ярк, и то наисце найглібша поморска долїна на швецє.

Монт Еверест, хтори ше находзи 8848 метери над морйову поверхноцу, познати як найвисша точка на Жеми. Тота гора часц горского венцу Гималаї, котра ше находзи у Азиї. Людзе перши раз нащивели тот верх 1953. року и од теди ше велї нащивителе-авантуристи пендраю горе.

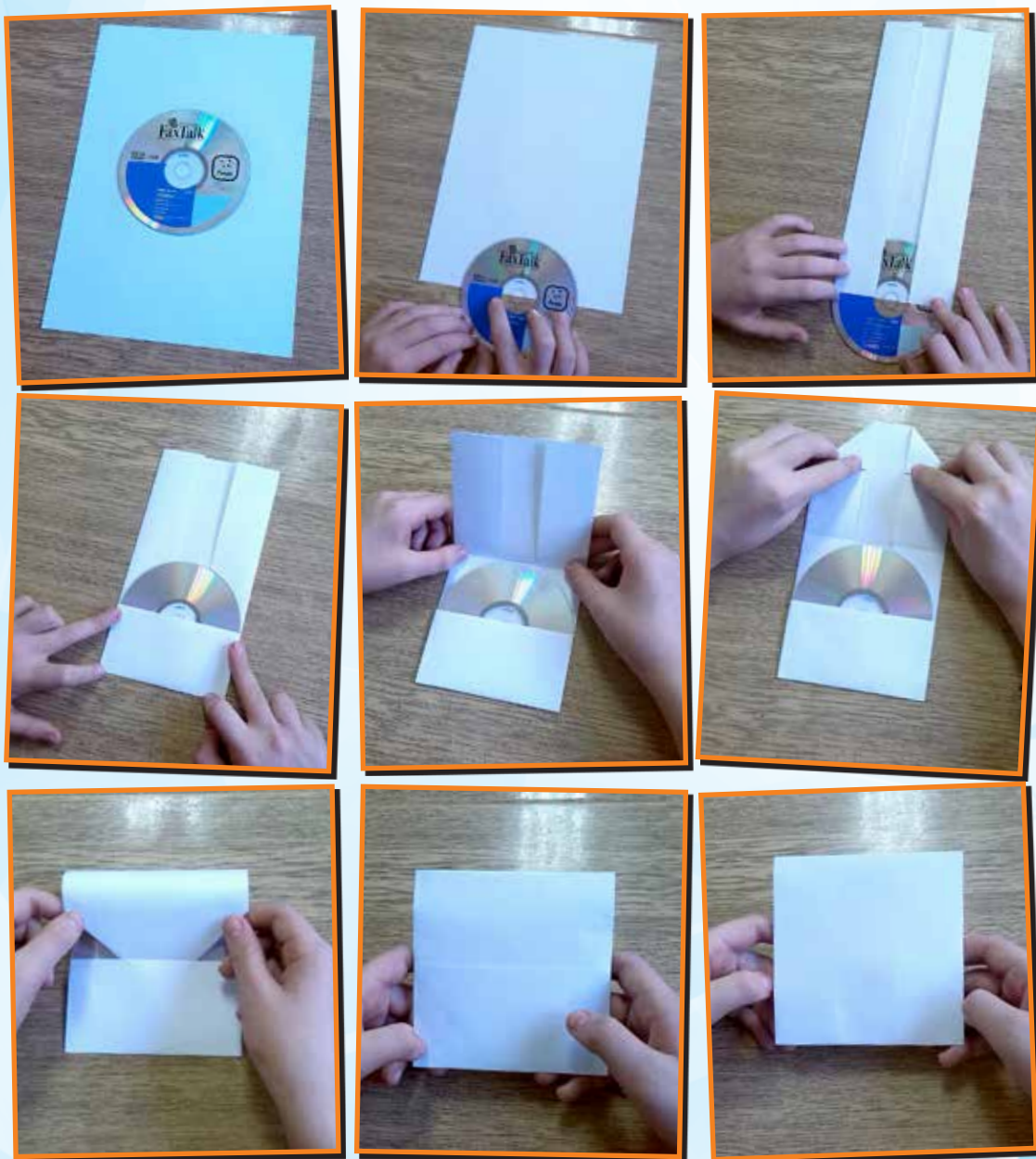
Мертве морїо найнізша точка на Жеми, фахово поведzene, то найвекша депресия на швецє. Депресия то озеро у котрим ше углібенє виполнєте з воду у полносци находзи под надморску висину. Мертве морїо таке слане же ше человек шлєбодно може тримац на поверхносци води, та аж и нєможлїве потопиц ше. Географски, змесценє є на Блїзким востоку, медзи державами Йордан и Израел. Мертве морїо заш лєм нє «мертве», бо у нїм даєдни рошлїнски и животиньски файти пренашли свойо место за живот.

Мануела Дудаш

Обмоток за ЦД

Чи сце ше дараз нашли у нагоди же вам хиби ЦД обмоток?

Годни сце го легко и швидко напарвиц зоз лістку папера А4 формату спрам упутства на фотографийох.

И то вам то! Обмоток закочени.

Кед жадаце, предні бок обмотку можеце офарбиц зоз девковима печацами або фло-мастерами. Перше виньце ЦД зоз обмотку же бисце го не очкодовали.

Мирослав Парошкay (На руски преложела Вера Павлович)

ЛЕТНА ШКОЛА

У Летней школи було ми барз интересантно. Ту сом перши раз, а поволала ме пайташка зоз Пишкуревцох котрей баба Рускиня. Упознала сом ше зоз руску азбуку, научела сом дакус бешедовац по руски и дознала сом искусство и кед бим мала нагоду знова пойсц до Летней школи, обовязно бим пошла.

Даниела Грейза, 8. класа, Дяково

ЛЮБОВ

Любов – прекрасна птица у лету, найдрагоцинше чувство на швету. Любов то кед дакого любиш И з думку о нїм кажди дзень ше будзиш. Своєй любви мушиш дац вельо Кед сцеш же би ци ше з истим врацело. Любов то гвизда на ноцним небу, єй шветло чуваш як мац малу бебу. Нешелїви тот кого любов болї.

Ивана Видакович, 4. класа, Пишкуревци

ТИДЗЕНЬ У ЛЕТНЕЙ ШКОЛИ

Початком юлия рушела сом до Летней школи Руснацох котра тирвала єден тидзень у Ораховици. Вельо того ше ми ту пачело, гоч було и такого цо ше ми пачело меней. Було нам весело, ишли зме на вилети до варошу и на озеро, купали зме ше у базену, предвечаром зме мали диско, патрели филми, бавели весели бависка. Мали зме и преподаванє зоз першей помоци. Меней ше нам пачело же мушиме исц на наставу, алє шицки то прилапели. Як ше гвари, цо ше муши тото не чежко. Мнє ше пачело учиц руски язык, досц сом добре звладала кирилицу, та сом могла дакус и читац. Пача ше ми букви и любим их писац на табли. А ище ми лепше тото же и мойо пайташе то любя.

Лана Вукадин, 5. класа, Пишкуревци

ПАЙТАШ

Пайташ то тот хто розуми твою прешлосц, вери до твоєй будучносци и прилапа це такогo яки ши. Сами вибераме своїх пайташох

и вони нам як друга фамелия. Вибераме тих котри нам одвитую по характеру и по думаню. Приятельство нам дава чувство же зме богати. Прави пайташ ци не завидзи на вешелю чи щесцу, вон ше вешелї заведно зоз тобу лебо є жалосни кед и ти жалосни. Вредносц приятельства у тим же зме зоз тоту особу без условюваня.

Клара Грегич, 6. класа

ПРИЯТЕЛЬСТВО

Мам вельо пайташох дома, у Райовим Селу. Алє кед сом пришол до Летней школи здобул сом их ище вецей. Ту ше шицки добре складаме, єдни ци особи вецей одвитую, та з нїма останеш добри пайташ и потим. Кед не маш пайташох, не маш радосци у живоце. Як кед биш ше находзел у цмоти, а потим це пайташ як заря слунка вицагує зоз цмоти и вецей ши не сам. Чувайце своїх пайташох!

Иван Хованец, 7. класа, Райово Село

МОЙО ПУТОВАНЄ НА МЕШАЦ

Раз сом шедзел на настави. Некрашне припознац, алє сом не слухал учительку. Здогаднул сом ше свойого путованя на Мешац. Тот вельки дзень сом чекал барз длуго и кед вон пришол, бул сом прецешлїви. А вец ми велї питаня виполнели главу: Цо вжац зоз собу? Як там будзем бешедовац? Кельо там будзе людзох? Родичи ме привезли на вельки аеродром дзе була ракета. Ледво сом чекал кеди одлєциме. Зо мну були ище троме хлапци и два дзивчата, а було и старших астронавтох. Упознали зме ше, шицки випатрали симпатично. Вошли зме до ракети и покапчали зме ше. Три... Два... Єден... Одлєцели зме! Не можем вам описац чувство леценя у ракети, то мушице дожиц сами. На Мешацу зме такой почали виглєдовац чогo єст. А було вельо койчого. Найбаржей ше ми попачели крави цо леца и мали желени людзе котри пию млеко зоз Млечней драги. Швидко прешол час на Мешацу, та зме ше мушели врациц дому.

Тихана Пастор, 7. класа, Пишкуревци

На лѣтним одпочивку

На своім лѣтним одпочивку штири тижні сом була у Немецкей у пайташки Матеи. Там ми було прекраснѣ. Ишли зме на базени дзе зме скакакли зоз скакальні, плівали зме, муряли ше у води и вшелѣяк иншак ше бавели. Кажди дзень зме шейтали по варошу, ишли до McDonaldsu, шмеяли ше, шпивали, и цо найважнейше, Матеа ме дакус научела немецки язык. Вельо сом ше бавела з Матеовим братняком Дорьяном, цо ме барз вешелѣло. Кед сом пришла дому, помагала сом своей баби и мами у шицким цо им требало. Зоз бабу сом вельо бешедовала о ей младосци и то сом барз любела слушац. Одпочивок ми барз швидко прешол, але сом ше крашнѣ и одпочинула.

Дария Рац, 8. класа, Петровци

Роздумуем о лѣту

Тото лѣто було иншакѣ як други лѣта. Була сом у Лѣтней школи у Ораховици єден тидзень. Там ми було барз добре. Бавела сом ше зоз пайташами и пайташками. Мило ми було же сом видзела пайташох хтори були прешлого року у Ораховици. Окрем того, була сом з родичами на морю у Истри. Тото лѣто ми було одличнѣ, алѣ швидко закончело. Тераз, кед школа почала, почали и обовязки хтори мушиме вивершовац. Мушиме учиц и писац домашні роботи, бо кед не будземе тото робиц, достанѣме подли оцени, а то чежко виправиц. Легчейше ми будзе тоти обовязки вивершовац бо мам красни думки на лѣто.

Катрин Гарди, 6. класа, Петровци

Єст
там єден
красни валал,
а у його самим штрѣдку
змесцела ше моя цѣпла хижа.
У тей милей хижки воздух вше полни
любви щирих шерцох – то моя радосна фамелия!
Кед придзем зоз школи, тота ми хижа дава прави одпочивок.

Цикава ми бабова бешѣда о часох кед вона ту жила як дзівка.

Моя прекрасна хижа ма незвичайну

Любим
свою цѣплу
и милу хижу,
а найбаржей

гевти хвильки
кед ше цала
фамелия
позбера.

цѣплоту котра вше греє мойо шерцо.

Любим слушац бабово приповѣдки, бо думам же то були красни часи.

Моя хижа, Дария Рац, 8. класа, Петровци

Картошска секция

У рамикох Летней школи каждого ше року отримую даскельо роботні зоз целью учения руско-го языка и култури. Зоз розличними методами професоре и викладаче намагаю ше у кратким периодзе пренесц знанє на школярох и у нїх зобудзиц жажду за бешеду на руским языке. Заш лем, судзеци по числу wypowiedзених словох, єдна роботня ше може преглашиц за найпродуктивнейшу.

Роби ше о картошскей секциї. Тота роботня под водзеньом Йовгена Мудрого зазберує даскелїх прихильнікох гу розличним картошским бависком. Без огляду же є импровизована, тота секция ма високи организаційни уровень и отримує ше по порададеним розпорядку. Цель секциї, на першим месце, научуц нащивйовачох картошским бависком, медзи иншими бели, лори, преферансу..., але и збогадиц їх словник зоз фаховими назвами. Преподаванє ше отримує два раз на дзень и тирва неопредзено, а бавяче ше намагаю чим вецей бешедовац по руски, а не по горватски.

Секция ище вше на початку, але можеме обчековац же ше будзе розвивац през час и наздавац же нарочит будзе и у службовим понукнуцу секцийох и шлебодних активносцох Летней школи.

Степан Бичанич, 4. класа Гиманзиї, Винковци

Живот

Кажди з нас страцел дацо - час, любов, пайташох, родичох. Кед раз дакого страциш нет назад, починаш ше каяц. Ноцами ше питаш чи ши могол зопрец траценє, трапи це совисц. Шицко цо ци преостава то лем забуц шицко.

Чи паметаш кельо ши часу руцел на глупосци, на виходзене зоз неважними людзми, на игнорованє важних особох? Здогадуеш ше кельо ши раз запуцел любов котру ши дрилял до другого плану думаючи же це будзе чекац ютре, поютре, навше? Не будзе. Ніч не чека навше.

Чи паметаш кельо ши пайташох одруцел од себе, гевтих щирих пайташох котри з тобу од дзециства плєцо при плєцу з тобу? Паметаш кельо ши раз повредзел родичох, злярмал на нїх, повед им бридки слова, розчаровал их нароком або ненароком... Чи паметаш правду? Єдного дня будзеш умерац и на одходзе души будзеш свидоми шицкого. Шицкого цо ши направел. Того дня почне ци ше слиза катуляц по твари. Того дня це вецей не будзе и праве теди будзе позно. Премєнь живот на час.

Ана Долчич, 4. класа Економскей школи, Пишкурєвци

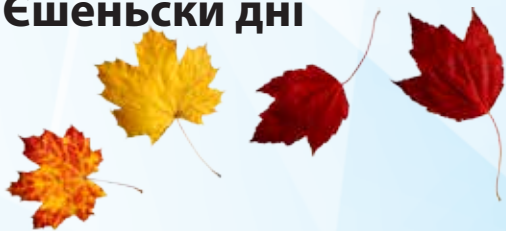
Права особа

Же бизме розумели, нет смисла бешедовац як сце зоз своїм справованьом старцели »праву особу«. Права особа остава зоз вами без огляду на вашо справованє бо ніхто не совершени. Права особа вам не обраци хрибет теди кеди ци найпотребнейше и не очежша и так чежки живот. Може бешедовац хто цо сце, живот нікому не мед и млеко, а друга ствар же людзе пробую од себе направиц дацо цо су не у своей суцносци. Бешеда же вас дахто люби чисте траценє часу, кед слова не провадза и діла. Бешеда без ділох велька нула.

Прето, чим скорей спознайце же найлєпшого пайташа можеце найсц кед станєце опрез жевратка и же тот ваш найлєпши пайташ єдине цо маце на концу дня и вообщє у живоце. Так будзеце щєслївши. Рушце ше од людзох хтори вас наводно любели, а вєц пошли. Не одходза ані любов, ані пайташе, окрем гевтих котри то нігда ані на були.

Петра Долчич, 3. класа Економкей школи, Пишкурєвци

Єшеньски дні

Школа почина, нови кніжки и нови школски рок пришол. Дзеци барз щешліви же стретню старих и можебуц упознаю нових пайташох. Єшеньски дні кратши, а ноци длуґши. Лісце будзе опадовац, а диждж будзе падац и дуркац по облакох. Лес дава свойо плоди. Людзе ше рихтаю за жиму, правя жимніцу, а животині збераю плоди за жимнейши дні. Єшень то красна рочна часц. Теди под ногами лісцє шуци, а ту ше найду и дижджово барки по котрих дзеци любя скакац. Найкрасше ми вешені кед опатрим през облак до природи. То красна сличка кед природа офарбена з помаранчецову, жовту, червену и златну фарбу. Вешелім ше тим богатим єшеньским дньом!

Лорена Медєши, 7. класа, Петровци

Летни одпочивок

Лето почало з велькими горучавами. Наполнили зме базен у дворе та зме ше купули. З фамелию и пайташку Лорену була сом на базенох у Борове. Там зме ше купули и скакали до води.

Понеже сом за Першу причасц на дарунок доста-ла трамполин и на нїм сом часто скакала з пайташками. Ишла сом и на концерт Мирослава Шкори, после хторого бул огоньмет, та сом ше на нього припатрала з пайташом Давидом.

Мнє и братох, мама водзела до кина бо були приказовани рисовани филми. Преславела сом и свой дзешати родзени дзень.

Лето ми швидко прешло и, ниа, знова зме у школи.

Далия Лойдл Джуджар, 4. класа, Петровци

Летни одпочивок

На летним одпочивку ишла сом на базени и два раз до Синестару. Перши раз сом патрела филм «Малци», а други раз «Качки на неможливим задатку». Була сом на Летней школи Русинох у Ораховици. Було ми крашне. Ишла сом и на морю, и прето сом була барз щешліва. Була сом и у прамбаби на Кирбаю и там сом ше вожела на збивацях авточкох. Крашне сом препровадзела летни одпочивок.

Инес Миланович, 4. класа, Петровци

Летна школа

Лето ми наймилша рочна часц. Наймилша ми прето же не идземе до школи. Найбаржей ше любим бавиц зоз брациком або през лето идзем до баби.

Катрин Гарди, Петровци

***

На Летней школи було баш добре. Ишли зме на базен и озеро. Хлапци були безочни, були зме ту седем дні. Кажди вечар зме мали дацо интересантне, спали зме по 5 у хижи, єдзење було добре, Коста бул строги. Наютре идземе до дому.

Даяна Стефанков, 7. класа, Вуковар

***

Барз сом чекал Летну школу бо ю барз любим. Там учиме, бавиме ше, шпиме и єме. Барз любим кед идземе на базен. Було ми добре, але ми уж и допило. Заш лєм, будзем чекац другу Летну школу.

Михаил Грищук, Петровци

***

Ми ше у Ораховици будзиме на 7 годзин, фриштикуєме у 7,30 и вец идземе на наставу. И то так у Ораховици.

Деян Мудри, 6. класа, Петровци

***

У Летней школи барз интересантно. Идземе на безен и раз тижньово идземе на озеро. Кажди дзень маме наставу од 8 до 12 годзин, на14 идземе на безен, после базену маме фолклор. Од 20 до 22 годзин маме виплановани караоке, забаву у пиджамох и вельо того. Того року ми було барз забавно.

Ксенія Пап, Миклошевци

***

У Летней школи зме були єден тидзень. Були зме на базенох, а у Летней школи зме шпивали и танцовали. Було добре, але було и проблеми. На концу зме ше одпочивали и упознали пайташох. Прешлого року було лепше.

Марино Бабинчак, Миклошевци

Лето

Слунко ошвицело Горватску.

Яр пошла, лето сцигло.

Цепле лето, цепле лето

Нам пришло.

Дзеци ше бавя на пажици,

Пажица желена и оквицена.

Сладоляд єдза шицки дзеци.

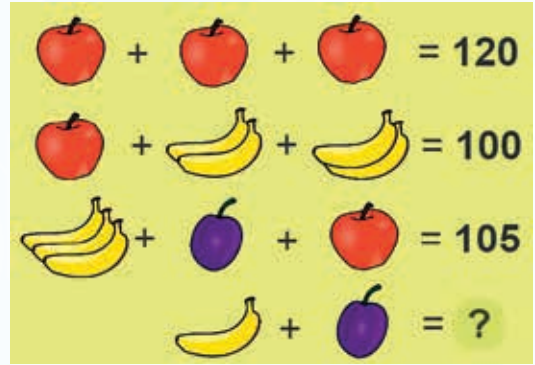
Цепле лето, цепле лето

Нам пришло.

Лорена Медєши, 6. класа, Петровци

ХТО ДЗЕ ЖИЄ?

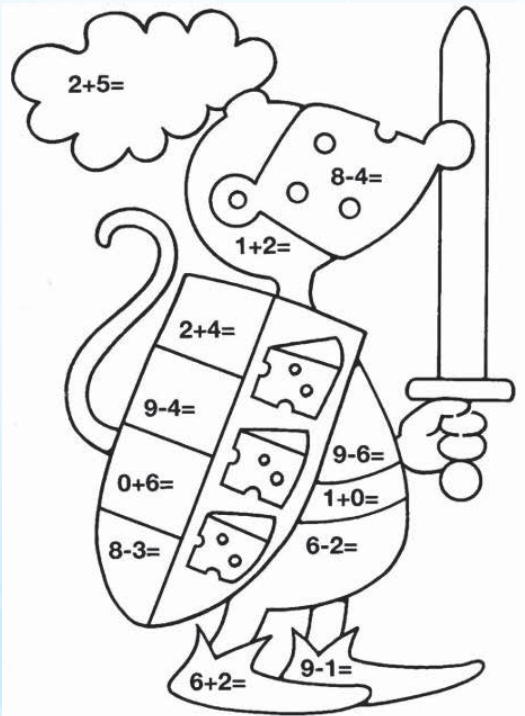
Дом на слички з лівого боку повяж зов животину на слички з правого боку.

Роздумай котри числа ше скрили споза овоци и риш задаток!

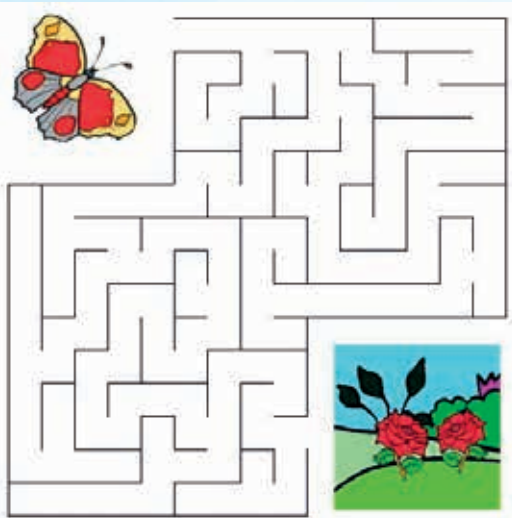
Котра фарба – котре число?

Риш математични задатки и достанеш одвити з котрима фарбами треба фарбиц.

- 1 – ЖОВТА
- 3 – ШИВА
- 4 – ДОГАНОВА
- 5 – БЕЛАВА

- 6 – ЧЕРВЕНА
- 7 – ЛИЛОВА
- 8 – ЦЕЛОВА

Помож мотильови пренайсц красни ружи!

АБА
 АББА
 АВСТРАЛІЯ
 АСТРОНОМІЯ
 БАНАНА
 БАТОГ
 БОСО
 ДАРУВАР
 ЕЛЕНА
 ЖАБАР
 ИКОНОСТАС
 ИЛУСТРАЦІЯ
 ИНА
 КАФА
 КАПУСТА
 ЛАМПА
 МАК
 МАРИЯ МАГДАЛЕНА
 МЕДИЦИНА
 МЕЛАНІЯ
 МЕТРО
 МИР
 МОБИТЕЛ
 НАДНІЦА
 ОЛИВЕРА
 ОЛИМП
 ОПАТІЯ
 ОСИФ КОСТЕЛНИК
 ОСЛО
 ОСНОВНА ШКОЛА
 ПАПРИГА

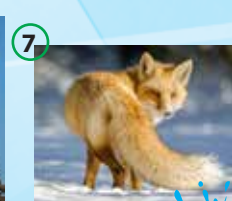
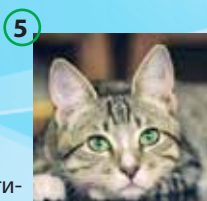
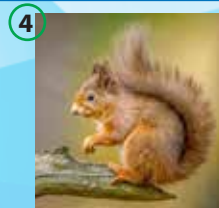
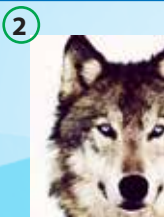
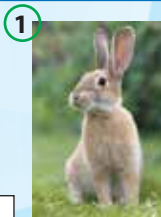
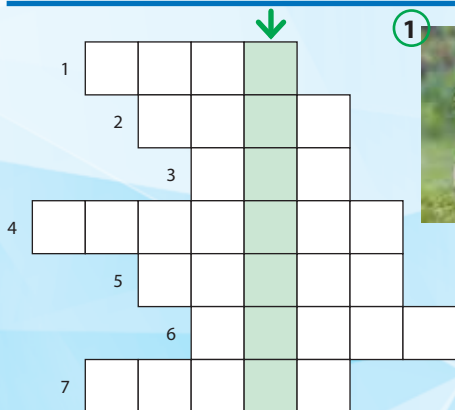
О	С	И	Ф	К	О	С	Т	Е	Л	Н	И	К	К	А	М
Л	О	М	А	Л	С	С	А	Т	С	О	Н	О	К	И	А
И	Н	Ф	И	А	Л	О	И	Б	Р	Б	Ж	А	Б	А	Р
В	А	М	Л	Р	О	К	В	Н	Б	А	А	М	О	А	И
Е	П	О	Д	К	О	В	А	А	Р	А	В	Т	С	Б	Я
Р	М	М	Е	Д	И	Ц	И	Н	А	А	П	У	О	А	М
А	П	О	Л	И	Ц	И	Я	А	Я	А	Ч	Ч	Р	Г	А
П	Я	Я	А	П	М	А	Л	И	П	Е	А	И	О	А	Г
Е	И	И	О	Р	Т	Е	М	Р	Р	И	М	Н	Г	Л	Д
Т	Н	Т	Т	А	Т	О	И	В	А	С	О	К	Е	А	А
Р	А	А	Н	И	Н	Г	Е	Т	Т	Р	А	В	А	Л	Л
О	Л	П	Б	О	А	Н	С	Р	А	Н	А	Н	А	Б	Е
В	Е	О	Р	С	Ї	У	М	О	А	Ц	Ї	Н	Д	А	Н
Ц	М	Т	Т	Д	П	Я	И	Л	А	Р	Т	С	В	А	А
И	С	О	Л	А	И	Я	И	Ц	А	Р	Т	С	У	Л	И
А	Л	О	К	Ш	А	Н	В	О	Н	С	О	Т	И	Н	А

ПЕТРОВЦИ
 ПОДКОВА
 ПОЛІЦІЯ
 ПЧОЛА
 РОК
 РИМ
 САЛОМА
 СОВА
 СОК
 СОН

СОТИН
 СТВАР
 СТОЛ
 ТАТО
 ТРАВА
 ТРОЛ
 ЧАРНИ
 ЧЕРВЕНІДЛО
 ЧИГА
 ШІЯ

Кед пренайдзеце задани поняца достанеце ище єдно, а то назва женскей особи хтору кажде з нас ма.

Ришенє: мама

На предвидзени места упиш точни назви животиных зоз сличкох та у означеним полю достанеш назву ище єдней животині.

Даскельо интересантносци о жабох:

- жаби водожемци хтори єдну часц живота препровадзаю у води, а другу на копну;
- єст и таки жаби хтори биваю на древе, як наприклад ґаталинка;
- жаби жию на шицких континентох жемовой кулі окрем на Антарктику;
- широм швета жиє вецей як 3500 файти жабох;
- жаби жимнокревни животинї чия температура цела вше єднака температури околного воздуха;
- жаби на дотхнуце жимни, влажни и ліпкаци;
- глави им звичайно широки и кляпчисти, а уста барз широки;
- звичайно маю по штири пальци на каждой предней и по пейц пальци на каждой задней ноги;
- длугоки задні ноги жабом оможліваю прескочиц далекоц и даскельо раз векшу од длужини власного цела;
- векшина жабох лягне ше зоз ваїчкох, але єст и таки файти жабох хторих мацери приноша живи на швет;
- при дзепоедних файтох жабох иснує досц екстремни способ стараня за потомство, нпр. самец южноамериканской отровней жаби ноши ваїчка на хрибце док ше з нїх не вилягну жабки;
- найвекша жаба на швецце жиє у заходней Африки, а може нароснуц до 38 сантиметри и буц чечка и до 3,2 кили;
- найменша жаба єдна кубанска файта хтора нарошнє лєм 1 сантиметер;
- векшина жабох ше карми зоз инсектама, але дзепоедни африцки жаби можу поєсц и отровного гада лебо шкорпию, та аж и припаднікох своєї файти;
- жаби страдаваю од рижних ґрабежнікох, але и од людзох хтори их виловую и єдза.

Лю. Г.

М	А	Д	Я	Р	С	К	А
М	К	И	Т	А	Й	Т	В
Е	С	Е	А	Т	А	Я	С
К	Ь	Л	И	А	И	И	Е
С	Л	И	М	Р	К	Л	Р
И	О	Ч	С	А	Н	А	Б
К	П	К	У	Б	А	Т	И
О	А	В	С	Т	Р	И	Я

1. АВСТРИЯ	7. МАЛТА
2. ИТАЛИЯ	8. МЕКСИКО
3. ИРСКА	9. ПОЛЬСКА
4. КИТАЙ	10. СЕРБИЯ
5. КУБА	11. ЧИЛЕ
6. МАДЯРСКА	

Кед пренайдзеце тоти єденац назви державох, достанеце назву ише єдней.

Лю. Гаргай

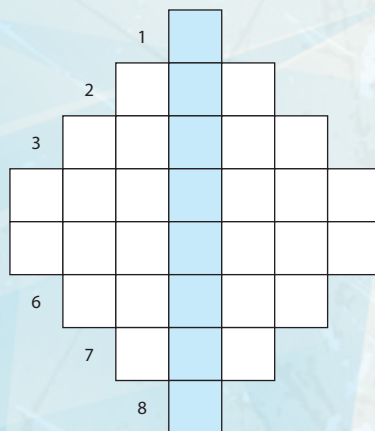
Ришенє: Ватикан

1. Шеста буква рускей азбуки
2. Рошліна од хторей ше може правиц опиум
3. Назва пенєжу у Америки
4. Место дзе ше спочатку отримовали олимпийски бависка
5. Мено рускей вуковарскей поетеси
6. Так ше наволюю людзе хтори маю заєдніцки идентитет
7. Потомок хлопского роду
8. Заменовник у першей особи єднини

У шивих польох: єдна реґия у Републики Горватскей

Лю. Гаргай

Ришенє: д; мак; долар; Олимпия; Мелания; нация; сн; я. Шивия; пол; Даламация

Давид Добрина, 1. класа, Вуковар

Доминик Фалетар, 3. класа,
Стари Янковци

Ирина Сабадош, 5. класа,
Вуковар

Таяна Оруч, 2. класа, Стари Янковци

Тамара Оруч, 4. класа, Стари Янковци

Подобова вистава Летней школи

Нера Салак, Петровци

Ксения Пап, Миклошевци

Ѓабриел Гарди, Петровци

Павлинка Дітко, Загреб

Саша Бильна, Петровци

Леонарда Яковлевич, Стари Янковци

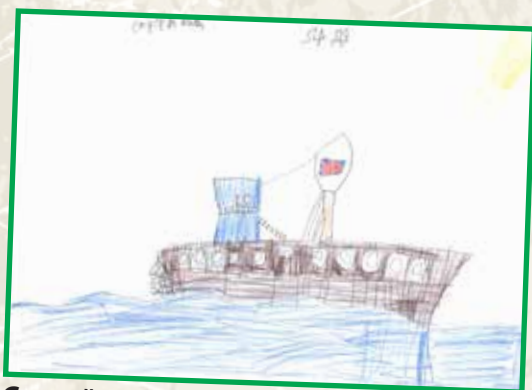
Инес Миланович, Петровци

Катрин Гарди, Петровци

Лорена Медеши, Петровци

Сергей Рац, Петровци

Лариса Будински, Петровци

Матея Шовш, Петровци

